

ŽIVÁ UČEBNICE ARCHITEKTURY

EUROPE DIRECT
Hradec Králové

ÚVOD:

Za architekturou se do Hradce Králové jezdilo od nepaměti. S nevšedním šarmem se zde snoubí gotika s renesancí, barokem i moderní architekturou, na což jsou Hradečané patřičně hrdí. Aby také ne! Památky z jednotlivých období by mohly být vynikající učebnicí vývoje architektury.

Mini vydání učebnice právě držíte v ruce. Kompaktní a praktický průvodce představí hlavní architektonické směry, které utvářely, měnily a určovaly podobu Hradce Králové až do současnosti. Se vstupem České republiky do Evropské unie v roce 2004 získal rozvoj města ještě další, evropský rozměr. Proto zde naleznete stavby, které byly opraveny, rekonstruovány nebo nově vybudovány s podporou evropských fondů.

V pěti kapitolách dává živá učebnice prostor stavbám samotným, aby vás zaujaly svojí osobitou zdobností či naopak elegantní jednoduchostí, citem pro detail i funkcionalitu. Zavede vás na známá i utajená zákoutí krajského města, hluboko do historie i do nejbližší budoucnosti.

OBSAH:

STARÉ MĚSTO

Bílá věž.....	4
Dům U Špuláků	5
Výlet do budoucnosti	5

MODERNÍ MĚSTO

Rudolfinum (bývalý Ústav hluchoněmých).....	6
Galerie moderního umění.....	7
Gymnázium J. K. Tyla a školský komplex	8
Hotel Grand	8
Městský dům na Eliščině nábřeží	9
Výlet do budoucnosti	9

SOUDOBE SKVOSTY

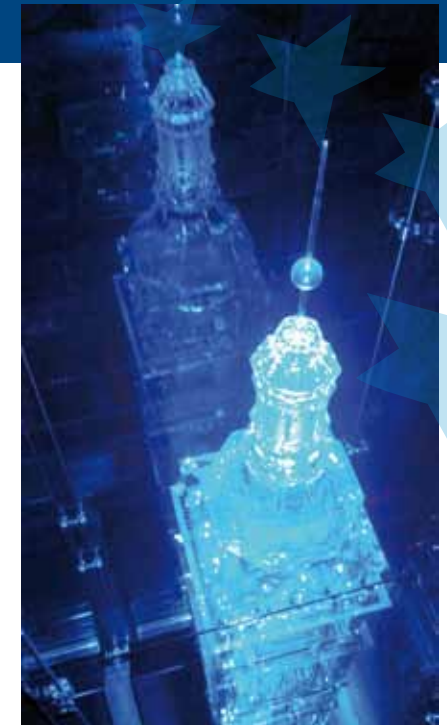
Filharmonie Hradec Králové.....	10
Centrum celoživotního vzdělávání	11
Terminál hromadné dopravy.....	12
Výukové centrum Univerzity Karlovy	12
Tereziánský dvůr.....	13
Digitální planetárium	14

VEŘEJNÝ PROSTOR

Riegrovo náměstí	15
Náměstí 28. října	16
Jižní terasy	16
Zdobné zábradlí na břehu Labe	17
Náplavka.....	17
Lávka přes Orlici.....	18
Benešova třída	18

ZA BRANAMI MĚSTA

Archeopark Všestary	19
Muzeum války 1866 na Chlumu.....	20
Kuks a Braunův kraj	21
Další užitečné odkazy:	22

Wonkova ulice čp. 1262/1a,
Hradec Králové 500 02

T: 495 075 024

E: hradec.kralove@europe-direct.cz

www.europe-direct.cz/strediska/hradec-kralove

OTEVÍRACÍ DOBA:

Pondělí	8:00–18:00
Úterý	12:00–18:00
Středa	8:00–18:00
Čtvrtek	8:00–18:00
Pátek	8:00–18:00
Sobota	8:00–12:00

STARÉ MĚSTO

Jedinečná symbióza gotiky, renesance, baroka i klasicismu přímo vybízí k tomu, abychom z historického středu města četli jako z otevřené knihy o proměnách architektury.

Obálku by jistě zdobily obrysy dominant katedrály svatého Ducha, Bílé věže a radnice na Velkém náměstí, které vystupují vysoko nad ostatní stavby a už z dálky přitahují pozornost.

BÍLÁ VĚŽ

Znovuotevření hradecké dominanty v pravé poledne slavnostně ohlásil zvon Augustin 23. května 2015!

Štíhlá silueta prostřední z budov patří Bílé věži – renesanční dámě z bílého pískovce, která nedávno oblékla zcela nový kabát. Nezapomněla ani na šperky v podobě inovativního interiérového řešení, které zahrnuje multimediální výstavní prostory, výhledovou plošinu i originální skleněný model věže. Originální přeměnu věže můžete posoudit sami, zvonce ukrývající 3. největší zvon v České republice je denně otevřena od 9 do 18 hodin. Projekt navrhli architekti Jaromír Chmelík, David Baďura a Michal Potůček.

DŮM U ŠPULÁKŮ

Ke své původní červené barvě se slavný dům U Špuláků vrátil v roce 2011.

Zářivá červená fasáda domu U Špuláků zdobí průchod ke schodišti Bono publico a oživuje do světlých barev laděné prostranství mezi barokním Biskupským palácem (Giovanni Santini) a Novým Adalbertinem (Ignác Bayer).

Nových barev i tvarů se dočkal barokizovaný měšťanský dům č. p. 34 v rámci přestavby, která přinesla i nové reprezentativní interiéry a nový vstup pro vozíčkáře.

Zachována byla původní gotická dispozice ze 13. století, unikátní středověká dlažba i původní malby. To vše slouží jako kulisa snoubencům, dům je totiž používán jako svatební síň, případně k reprezentačním účelům pro zastupitelstvo Hradce Králové.

Tento účel má svoji symboliku, v domě se narodil významný starosta František Ulrich.

NÁZEV PROJEKTU: DŮM U ŠPULÁKŮ

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:

2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 53 165 638,30 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 22 874 499 Kč

VÝLET DO BUDOUCNOSTI

Zatím nerealizovaný, ale hojně diskutovaný projekt rekonstrukce Velkého náměstí počítá s renesancí historického vzhledu náměstí.

Zmizet by mělo sporné parkoviště, které celému náměstí vévodí. Asfalt nahradí žulová a čedičová dlažba a přibude nová fontána. Turisté i Hradečané si budou moci užít pohled na jedinečné architektonické památky bez rušivých řad zaparkovaných vozů.

MODERNÍ MĚSTO

S přelomem 19. a 20. století nastal zásadní zlom i v urbanistické koncepci Hradce Králové. Před koncem století se město vymanilo ze sevření hradeb a začalo vznikat precizně naplánované, moderní a pokrokové místo k životu. Díky promyšleným urbanistickým zásahům a architektonickému bohatství si Hradec Králové vysloužil hrdou přezdívku „Salon republiky“. Zásadní vliv na novou podobu města měli 2 architekti, učitel a žák: Jan Kotěra a Josef Gočár. Po něm se také jmenuje okruh, který předběhl svou dobu a je efektivní i v současné, dopravně složité době. Urbanistické řešení bylo zvoleno natolik prakticky, že doposud kapacitně vyhovuje i vzrůstající automobilové dopravě a uchovává funkční a klidné centrum města. Salon republiky se řadí mezi evropské urbanistické unikáty.

RUDOLFINUM (bývalý Ústav hluchoněmých)

Novou střešní krytinu, okna i fasádu získalo Rudolfinum v letech 2014-15.

Neobarokní trojkřídlá budova, vybudovaná v letech 1901–1902 dle plánů Arnošta Jenčovského, se po dlouhých peripetiích vrátila ke svému původnímu účelu: výuce. Kdysi hostila jednu z nejstarších českých institucí zabývajících se pomocí a vzděláváním neslyšících, nyní je domovským působištěm Obchodní akademie, Střední odborné školy a Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky v Hradci Králové. V nově dostavěné části, která původně byla na historický objekt napojena skleněnou chodbou, sídlí od 11. dubna 2016 Evropský dům. Palácovému hlavnímu průčelí původní budovy vévodí převýšený rizalit s barokním portálem. Objekt je korunován valbovou a mansardovou střechou prolomenou vikýři. Ve střední části budovy se nachází kaple sv. Josefa, jejíž interiéry jsou zdobeny bohatými štukaturami. Už od roku 1958 je budova chráněna jako kulturní památka České republiky.

NÁZEV PROJEKTU: REKONSTRUKCE HISTORICKÉ BUDOVY BÝVALÉHO ÚSTAVU HLUCHONĚMÝCH

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY: 2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 76 207 965,28 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 42 470 699,05 Kč

GALERIE MODERNÍHO UMĚNÍ

Mistrovská díla moderny jsou umístěna ve zbrusu nových prostorách od roku 2016.

V půli cesty mezi Velkým a Malým náměstím se uprostřed staré zástavby vyjímá stříděmě zdobená pozdně secesní fasáda. Galerie moderního umění je ale tak trochu krabička s překvapením. Uvnitř skrývá nejen malby, kresby a plastiky světového formátu, ale také nádhernou secesní výzdobu a vitráže. Vstupní portál „hlídají“ bronzové plastiky Obchod a Úroda Ladislava Šalouna. Ty odkazují na dobu, kdy budova Osvalda Polívky sloužila jako záložní úvěrový ústav. V letošním roce byla ukončena celková rekonstrukce budovy, v jejímž průběhu byly odstraněny necitlivé zásahy z minulosti a restaurovány uměleckořemeslné dekorativní prvky v interiérech.

NÁZEV PROJEKTU: STAVEBNÍ ÚPRAVY GALERIE MODERNÍHO UMĚNÍ

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY: 2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 62 180 809,06 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 50 590 306,25 Kč

GYMNÁZIUM J. K. TYLA A ŠKOLSKÝ KOMPLEX

Gymnázium J. K. Tyla prošlo proměnou v letech 2012–2013.

Školský komplex v Lipkách byl vybudován v roce 1928 dle návrhu Josefa Gočára. Areálu dominuje bývalé Státní Rašínovo gymnázium, nyní Gymnázium J. K. Tyla. Součástí areálu je tělocvična a vila ředitele. Na pilíři před budovou stojí socha Vítěze od Jana Štursy z roku 1925. Na jižním křídle budovy se nachází státní znak Československé republiky s letopočtem 1925–27 od Otto Gutfreunda. Západní křídlo budov bylo vybudováno až v 50. letech dle návrhu V. Rohlíčka, který původní Gočárovu dispozici budov zachoval. Gočárovův návrh, který obsahoval mateřskou školu, obecné a měšťanské školy s gymnáziem, neměl v té době v Československu obdobu.

**NÁZEV PROJEKTU: STAVEBNÍ ÚPRAVY
OBJEKTU GYMNAZIA J. K. TYLA**

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:

2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 78 318 261,23 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 64 479 424,47 Kč

HOTEL GRAND

Hotel Grand byl opravován v letech 2008–9 z ROP Severovýchod.

První významnou zakázkou architekta moderního města Jana Kotěry byla přestavba starší nárožní budovy s pseudorokokovou fasádou z roku 1897 od architekta Viktora Weinhengsta. Nynější Hotel Grand, tehdy ještě hotel Urban, se původně skládal ze tří budov, které byly propojeny zadním traktem. Dřívější Grandhotel Urban býval centrem společenského dění. Slavná Kotěrova Palmová zahrada pojala až 1000 návštěvníků a konaly se zde bály i filmová představení. Střízlivá fasáda architekta Josefa Fňouka z roku 1928 dává vyniknout plastikám masek z dílny sochaře Jana Štursy.

**NÁZEV PROJEKTU: PŘÍSTAVBA
A STAVEBNÍ ÚPRAVY HOTELU GRAND
V HRADCI KRÁLOVÉ**

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY: 3. 1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

NÁKLADY: 36 815 399,29 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 18 775 853,63 Kč

MĚSTSKÝ DŮM NA ELIŠČINĚ NÁBŘEŽÍ

V přestavěném městském domě bylo 1. října 2015 slavnostně otevřeno moderní infocentrum.

**NÁZEV PROJEKTU: INFOCENTRUM
HRADEC KRÁLOVÉ**

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:

2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 27 461 999,11 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 23 342 699,23 Kč

Nárožní dům s terasou je pozdní realizací (1922–23) mistrného architekta Jana Kotěry. Vývoj jeho tvorby můžeme pozorovat prakticky na jednom místě. Budova se nachází ve stejném bloku jako jedna z Kotěrových prvních staveb Okresní dům a zároveň přes ulici od věhlasného Muzea východních Čech. Atypickému průčelí dominují dvě kulaté postranní věže. Obvod fasády i oken rámuje nápadné římsy, které jsou jediným výrazným prvkem umírněně dekorativního slohu. Od roku 2015 je bývalý Městský dům využíván pro účely Infocentra Hradec Králové.

VÝLET DO BUDOUCNOSTI

V nejbližší době by měly projít opravou kiosky v předmostí Pražského mostu dle historické, Kotěrou podepsané dokumentace. Dekor ocelového mostu se zdobným zábradlím, obloukovým osvětlením a vlajkovými stožáry souzní s drobnými oblými domky, které se staly jedním z architektonických atributů Hradce Králové. Oprava, na kterou z 80 % přispěje EU, bude ostře sledována už proto, že kiosky patří na prestižní seznam kulturních památek.

SOUDOBÉ SKVOSTY

Hradecké ulice mění svoji podobu neustále. Neutěšené, pozapomenuté části získávají nové rozměry, nový účel a nový život jako je tomu třeba v případě budovy Centra celoživotního vzdělávání, kde sídlí naše středisko. Každým dnem se město přetváří a hledá svůj výraz v moderní společnosti. Jak se mu to daří, posuďte sami.

FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

Filharmonie Hradec Králové získala nové, stylové vybavení v roce 2011.

NÁZEV PROJEKTU:
VYBAVENÍ SÁLU A PROSTOR
FILHARMONIE HRADEC KRÁLOVÉ

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:
2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 20 804 042,00 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 8 321 616,60 Kč

Navenek vypadá Sokolovna (1929–1930) architekta Milana Babušky stále stejně. Vnitřní prostory filharmonie ale prošly zásadní modernizací. Nový je jevištní portál, podlaha jeviště i odrazové desky. Prostor nad hledištěm a jevištěm propojila lávka a došlo i na technologickou obměnu elektroakustiky, scénického osvětlení a scénické technologie i vzduchotechniky. Rekonstruovaná budova filharmonie se pyšní lehkou ocelovou konstrukcí s prosklenou fasádou, která slouží jako přísálí a současně jako hlavní přístupová cesta k balkonům.

CENTRUM CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Sídlo našeho střediska bylo dokončeno v roce 2012 a slavnostně otevřeno 20. 3. 2013.

Chátrající budova bývalé továrny Vertex se proměnila v jedno z mála společenských center města, kde se lidé mohou volně setkávat a aktivně trávit volný čas. V barevném, vzdušném a vstřícném prostředí se usídlila ústřední oddělení Knihovny města Hradce Králové. Architekt David Vávra se inspiroval nejen v severských knihovnách, ale i v knize Jiřího Trnky Zahrada – odtud velryba na střeše, či stavebnicí Merkur, v jejímž duchu je pojednán design dětského oddělení. Bezbariérovost, prvotřídní vybavení i přiznané technologie vedou symetrickému, prostornému interiéru.

NÁZEV PROJEKTU: REVITALIZACE
OBJEKTU TOVÁRNÍ VERTEX
NA CENTRUM CELOŽIVOTNÍHO
VZDĚLÁVÁNÍ

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:
2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 152 774 743,03 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 129 858 531,57 Kč

TERMINÁL HROMADNÉ DOPRAVY

Praktický i vizuálně zajímavý terminál vznikl v letech 2006–2008.

Rozhodně nesplyne s davem. Oblými liniemi i kombinací bílé barvy s kovem evokuje budovy Ciudad de Ciencias y Artes v španělské Valencii. Futuristický design je dodržen i v interiéru, kdy hlavní monitorovací stanoviště je umístěno v obrovské černé kouli, která odlišuje jinak shodné vnitřní rozvržení „dvojčat“ zastřešených předpínanou ocelovou konstrukcí. Dobré orientaci na terminálu napomáhá rozdělení na dálkovou (modrá) a městskou část (červená). Terminál i přilehlé okolí s lavičkami navrhli architekti Patrik Kotas, Jan Štípek a Jaromír Chmelík.

NÁZEV PROJEKTU:

TERMINÁL HROMADNÉ DOPRAVY

OPERAČNÍ PROGRAM:

Společný regionální operační program

OBLAST PODPORY: 2.1.2. Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech

NÁKLADY: 427 408 126 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 62 000 000 Kč

VÝUKOVÉ CENTRUM UNIVERZITY KARLOVY

Futuristický objekt byl poprvé zpřístupněn veřejnosti v rámci dne otevřených dveří 7. listopadu 2015.

Výukové a výzkumné centrum slouží společně Lékařské a Farmaceutické fakultě UK. Geometricky řešená fasáda spolu s řadami pásových oken dodává objektu světlo a vzdušnost. Architekti Vladimír Vokatý a Martin Vokatý navrhli pětipodlažní objekt tak, aby svou energetickou náročností splňoval podmínky pro zařazení mezi úsporné stavby. Budova má inteligentní vnitřní systém, který umí optimálně nastavit klima v létě i v zimě. Moderní prosklené stavbě dominuje aula s několika velkými obrazovkami.

NÁZEV PROJEKTU: VÝUKOVÉ A VÝZKUMNÉ CENTRUM UNIVERZITY KARLOVY V HRADCI KRÁLOVÉ

OPERAČNÍ PROGRAM:

Výzkum a vývoj pro inovace

OBLAST PODPORY:

4.1.4. Infrastruktura pro výuku na vysokých školách spojenou s výzkumem

NÁKLADY: 398,1 mil. Kč

VÝŠE DOTACE EU: 338,4 mil. Kč

TEREZIÁNSKÝ DVŮR

Multifunkční komplex vznikl v letech 2008–2010.

Čtvercový komplex bývalých tereziánských Nálepkových kasáren se sestává z provozní budovy Divadla Drak, čtyřhvězdičkového hotelu s restaurací a wellness centrem, komerčních a kancelářských prostor, 45 bytů v 6 nově postavených objektech bytových domů a parkovacího domu se zahradou na střeše. Hypermoderní design interiéru hotelu a restaurace je dílem architekta Zdeňka Balíka, interiér Labyrintu Divadla Drak navrhl scénograf a výtvarník Marek Zákostelecký.

NÁZEV PROJEKTU:

TEREZIÁNSKÝ DVŮR

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:

3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

NÁKLADY: 200 007 338,20 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 68 002 494,98 Kč

VEŘEJNÝ PROSTOR

Je pravou podstatou toho, co dělá město městem, ale v každodenním shonu jej téměř nevnímáme. Veřejný prostor ale patří ke klíčovým tématům architektonické diskuze i k důležitým motivům městských politik a plánů, a tedy i do této mini učebnice. Nejde totiž jen o prostor fyzicky existující, kterým denně procházíme, ale hlavně o jeho sociální rozměr – tedy prostor k setkávání a trávení volného času. Se změnou životního stylu současné populace se proměňují i podoby veřejných prostranství. Hledají se nové formy a rozšiřují způsoby využití.

DIGITÁLNÍ PLANETÁRIUM

Špičkově vybavené planetárium bylo slavnostně otevřeno 22. 1. 2015.

Vedle hvězdárny a planetária na kopci svatého Jana nechali Ing. arch. Karel Schmied st. a Ing. arch. Karel Schmied ml. „přistát“ špičkově vybavené UFO, které je jediným planetáriem v republice s pěti projektory Velvet a odpovídajícím počítačovým a zvukovým zázemím. Originální budova ve tvaru kosmické lodi uvnitř ukrývá nejen hypermoderní projekční sál s 95 sklopnými sedadly, ale také interaktivní expozice „Mikrosvět – makrosvět“ a „Energie – formy a přeměny“. Na terasách najdeme meteorologickou stanici a robotický dalekohled – exponát, který ukazuje možnosti pozorování oblohy prostřednictvím vzdáleně řízeného teleskopu.

NÁZEV PROJEKTU:
DIGITÁLNÍ PLANETÁRIUM

OPERAČNÍ PROGRAM:
Výzkum a vývoj pro inovace

OBLAST PODPORY: 3.1.3. Popularizace, propagace a medializace vědy a techniky

NÁKLADY: 111 mil. Kč

VÝŠE DOTACE EU: 89 mil. Kč

NÁZEV PROJEKTU:
TERMINÁL HROMADNÉ DOPRAVY

OPERAČNÍ PROGRAM: Společný regionální operační program

OBLAST PODPORY: 2.1.2 Rozvoj dopravní obslužnosti v regionech

NÁKLADY: 427 408 126 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 62 000 000 Kč

RIEGROVO NÁMĚSTÍ

Riegrovo náměstí bylo upraveno v rámci projektu Terminálu hromadné dopravy a dokončeno v roce 2008.

První dojem z Hradce Králové poskytuje přespolním po výstupu z vlaku Riegrovo náměstí. Vizualně i tematicky propojuje hlavní nádraží s Terminálem hromadné dopravy. Vzhledem k funkci náměstí došlo k výraznému zvětšení ploch pro pěší, vznikl platanový hájek s lavičkami, letní fontána i květinový záhon uzavírající atypicky zaoblené trojúhelníkové prostranství naproti hlavnímu nádraží. Atmosféru náměstí dotváří různé typy svítidel. Samostatnou kapitolou je ojedinělá parkovací věž na kola, která skvěle doplňuje cyklistům vytyčené místo mezi poštou a nádražní budovou. Stejně jako u Terminálu hromadné dopravy jsou autory Patrik Kotas, Jan Štípek a Jaromír Chmelík.

NÁMĚSTÍ 28. ŘÍJNA

Nové tržiště i dekor v barvách národní vlajky ozvláštily náměstí 28. října v roce 2013.

Jen několik kroků od Riegrova náměstí se nachází další prostor, který prošel výraznou proměnou. Spíše než odpočinkovou zónou je náměstí 28. října křižovatkou pěších cest i tradičním cílem nakupujících. V blízkosti obchodního domu zůstala zachována zrenovovaná kašna z 80. let i zmodernizované tržiště, které je zastřešeno membránovou plachtou. Náměstí symbolicky uzavírá zídka umístěná před architektonicky cenným kostelem Božského Srdce Páně. V levé krajní části zídky je navržen jednoduchý nasvícený reliéf se stylizovanou národní vlajkou, který odkazuje na název náměstí. Novou podobu náměstí navrhli Martin Hájek, Radka Košťálová a Václav Hájek.

NÁZEV PROJEKTU: REKONSTRUKCE NÁM. 28. ŘÍJNA A ULIC S. K. NEUMANNA A DUKELSKÁ

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:

2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 60 315 107,65 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 33 595 514,95 Kč

JIŽNÍ TERASY

Okrasnými cestami Jižních teras se můžete procházet od roku 2011.

Gotické opevnění prošlo v průběhu časů několika změnami. Parkánová a dolní městská hradba z 15. století se postupně staly barokními zahradami, pustým svahem, až se v roce 2011 dočkaly své současné podoby veřejnosti přístupných odpočinkových teras. Sadové úpravy, altán, pergoly, zdobné vodní prvky upomínající na původní umělou jeskyni „grottu“, nová svítidla i lavičky dodaly Jižním terasám vzhled a funkci veřejného parku. Historický vývoj je dokumentován na informačních tabulích. Navštíví, kterým jsou terasy přístupné od března do listopadu denně od 9 do 21 hodin (na podzim jen do 19 hodin), načerpají nejen energii, ale i vědomosti.

NÁZEV PROJEKTU: HRADBY – REKONSTRUKCE

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:

2.1. Rozvoj regionálních center

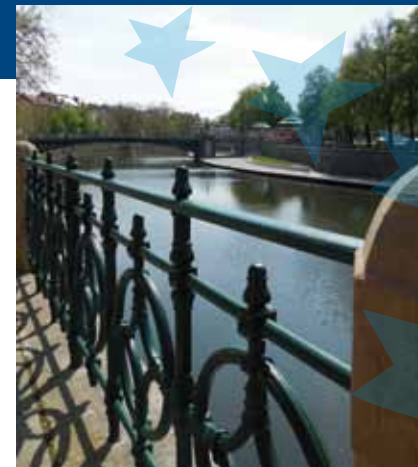
NÁKLADY: 37 686 944,16 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 15 782 955,34 Kč

ZDOBNÉ ZÁBRADLÍ NA BŘEHU LABE

Opravené sloupky a čerstvý zelený nátěr získalo zábradlí v roce 2015.

Výstavba litinového zábradlí byla zahájena prostředně po převzetí pevnosti městem na konci 19. století na snížených zdech barokního opevnění ohraničujícího tok řeky Labe. Proto lemuje nejen řeku, ale i dobu přerodu Hradce z pevnosti v kulturní město s čilým společenským životem. Díky citlivé rekonstrukci se návštěvníci promenád i akcí na hradeckých nábřežích mají i dnes o co opřít.

NÁZEV PROJEKTU: OBNOVA LITINOVÉHO ZÁBRADLÍ A KAMENNÝCH SLOUPKŮ

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:

2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 3 584 020 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 3 046 417 Kč

NÁZEV PROJEKTU: REKONSTRUKCE NÁPLAVKY PRAVÉHO BŘEHU LABE

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY:

2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 9 363 243,60 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 7 958 757,06 Kč

NÁPLAVKA

Francouzská nonšalance se usídlila na březích Labe 3. prosince 2012.

Architekti Pavel Zadrobílek a Vladimír Šolc se pravděpodobně zhlédli v pohledech na Paříž od břehů řeky Seiny. Na více než půlkilometrovém úseku mezi Tyršovým mostem a Hučákem nahradili nepříteli využívaný betonem lemovaný trávník dlážděnou promenádou. Částečnou úpravou prošly i opěrné zdi. Změnou k lepšímu jsou i bezbariérové nájezdy na obou koncích náplavky. Hlavním vstupem k řece jsou ale 2 půlkruhová schodiště na obou stranách Pražského mostu.

LÁVKA PŘES ORLICI

Pěší i cyklisté si zkracují cestu po lávce od roku 2011.

Lávka spojující Jiráskovy sady, centrum a univerzitní kampus získala titul Stavba roku Královéhradeckého kraje 2013. Lehká konstrukce ošetřená žárovým pozinkováním zapadá funkčně i esteticky do svého okolí. Modulární konstrukci navrhli v roce 2011 architekti Mirko Baum a David Baroš.

NÁZEV PROJEKTU: LÁVKA PRO PĚŠÍ A CYKLISTY PŘES ORLICI U ZIMNÍHO STADIONU

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY: 2.1. Rozvoj regionálních center

NÁKLADY: 24 502 528,89 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 20 827 149,41 Kč

BENEŠOVA TŘÍDA

Hlavní tepna Moravského Předměstí prošla razantní modernizací v letech 2012–2014 a s úpravami se počítá i do budoucna.

Moravské Předměstí je klasickou ukázkou urbanismu 80. let. Naprosto určující linií této části města je Benešova třída orientovaná souběžně s hlavní výpadečkou na Brno. Ve vysoko-podlažních domech bydlí cca 10 000 lidí, kteří prostor mezi bloky domů využívají k nakupování, setkávání a trávení volného času. Jelikož jsou konečnými uživateli tohoto prostoru, měli možnost své názory vyjádřit ve veřejné konzultaci. I proto architekti Alexander Pur, Pavel Zadobílek, Vladimír Šolc, Max Vlček a Jiří Matyáš ve své realizaci mysleli nejen na obyvatele bytů, ale i řidiče, cyklisty a pěší. Ještě před zahájením získalo dotace sdružení majitelů bytů, které si za ně nechalo udělat nové fasády, vyměnit okna či opravit výtahy. Z rozpadajícího se masivního kolosu se stává přehlednější, bezbariérový a bezpečnější prostor.

ZA BRANAMI MĚSTA

Na samostatnou knihu by jistě vydaly architektonické kulisy výletů do okolí Hradce Králové. Za humny Hradce Králové jsou rozestry skvosty lidové, obecní i sakrální architektury z různých staletí. Nechybí starobylé hrady, pohádkové zámky, francouzské i anglické parky. Z četných stavitelských zajímavostí zde za všechny uvádíme trojlístek ojedinělých komplexů, jejichž revitalizace byla podpořena z fondů Evropské unie.

ARCHEOPARK VŠESTARY

Cestu do pravěku můžete osobně podniknout od roku 2012.

Soubor staveb v Archeoparku Všestary je jedním fungujícím komplexem živé historie v České republice. Ve venkovní části ukazuje lidovou architekturu našich prapředků i to, jak stavěli, žili i tvořili. Zajímavě členěný interier muzejní budovy je vertikálně tematicky rozdělen. V přízemní expozici „podzemí“ či „podsvětí“ je k vidění jeskyně s malbami, akvárium s archeologickými nálezy, pazourkové doly, megalitická hrobka, ukázky pohřbívání z našeho území a depoty (poklady). O patro výš se dozvíme o životě v pravěku prostřednictvím obrovského modelu pravěké krajiny a panelů s tématy ze života lidí v pravěku. Expozice v druhém patře se nazývá „nebe“ a ilustruje tzv. leteckou archeologii, o patro výš se nachází i přehled celého pravěku Čech a Moravy ukázaný v obrazech Libora Baláka a pomocí replik a kopií artefaktů. Výstavy věnované vybraným kapitolám z dějin pravěku se střídají ve výstavním sále. Návštěvníkům je k dispozici také promítací sál a didaktická dílna pro děti, kde si mohou na vlastní kůži vyzkoušet některé činnosti. K archeoparku patří naučná stezka.

NÁZEV PROJEKTU: ARCHEOPARK PRAVĚKU VE VŠESTARECH

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

NÁKLADY: 41 210 762,70 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 35 029 148,23 Kč

MUZEUM VÁLKY 1866 NA CHLUMU

Nová expozice muzea války 1866 na Chlumu byla veřejnosti zpřístupněna 31. března 2012.

NÁZEV PROJEKTU: VYBUDOVÁNÍ PREZENTAČNÍ SOUSTAVY MUzea VÁLKY 1866 NA CHLUMU JAKO SPECIFICKÉ DESTINACE CESTOVNÍHO RUCHU

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

NÁKLADY: 5 211 203,22 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 4 429 522,73 Kč

Muzeum vyniká spíše svým historickým významem než stavebním slohem. Původní tzv. Válečné muzeum bylo vytvořené u příležitosti 70. výročí bitvy v roce 1936 na vrcholu vyvýšeniny Chlum z iniciativy člena Komitétu pro udržování památek z války roku 1866 pana Josefa Volfa z Máslojed. Budovu postavil podle návrhu Ing. Františka Friedricha stavitel Antonín Šandera. Muzeum bylo slavnostně otevřeno pro veřejnost symbolicky 3. července 1936. Původně se zde vystavovaly artefakty ze sbírek členů spolku a jeho příznivců, které byly později rozšířeny o expozice výzbroje a výstroje všech armád prusko-rakouské války 1866 převážně ze sbírek Muzea východních Čech v Hradci Králové. Po přestavbě dokončené v roce 2010 přibýly výstavy prusko-rakouské války 1866 a bitvy u Hradce Králové 3. července 1866. O rok později se opravy dočkala i část původního muzea, kde je v současné době umístěn multimediální sál. Muzeum se nachází nedaleko sochařských celků Baterie mrtvých a Památník bitvy 1866 v centrálním prostoru bojiště a je na něj navázána široká síť turistických stezek s informačními tabulemi k prusko-rakouským střetům v širokém okolí Chlumu. Další památníky bitvy se nacházejí ve více než třiceti obcích od Nového Bydžova a Hořic na západě až po Třebechovice pod Orebem na východě, a od Velichovek na severu až po Hrádek na jihu. V Probluzi, Dolním a Horním Přímě upomíná několik pomníků účast saské armády.

KUKS A BRAUNŮV KRAJ

Perla barokní architektury byla znovuotevřena po rekonstrukci v roce 2015.

Hrabě František Antonín Špork (1662–1738) dal vzniknout unikátnímu baroknímu lázeňskému celku s množstvím kapliček, fontán a letohrádků vhodně zasazených do okolní krajiny. Architektura, sochařství a malířství zde tvoří s krajinou jeden harmonický celek – tzv. komponovanou barokní krajinu, které vévodí národní kulturní památka Hospital Kuks. Kuks (např. alegorie Ctností a Neřestí) a okolní lesy (Braunův Betlém) jsou známé vynikající barokní sochařskou výzdobou z dílny Matyáše Bernarda Brauna. Opravy se dočkal nejen Hospital, ale i dochovaná původní barokní lékárna.

NÁZEV PROJEKTU: BRAUNŮV KRAJ II.

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

NÁKLADY: 32 087 322,28 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 27 274 223,93 Kč

NÁZEV PROJEKTU: KUKS – GRANÁTOVÉ JABLKO

OPERAČNÍ PROGRAM: Integrovaný operační program

OBLAST PODPORY: 5.1 IOP Národní podpora využití potenciálu kulturního dědictví

NÁKLADY: 440 082 059 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 374 069 750 Kč

NÁZEV PROJEKTU: CYKLOSTEZKA HRADEC KRÁLOVÉ – JOSEFOV – KUKS

OPERAČNÍ PROGRAM: Regionální operační program NUTS II Severovýchod

OBLAST PODPORY: 3.1. Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu

NÁKLADY: 56 463 270,63 Kč

VÝŠE DOTACE EU: 47 993 780,03 Kč

Více už se na stránky této publikace nevejde. Máte-li zájem se dozvědět další informace o tom, co se díky EU změnilo k lepšímu, navštivte prosím následující odkazy:

EDCC Europe Direct Contact Centre podává ve všech úředních jazycích Evropské unie všeobecné informace o záležitostech EU i praktické informace z nejrůznějších oblastí na **bezplatné lince 00 800 6 7 8 9 10 11**.

www.europe-direct.cz/strediska/hradec-kralove
www.rada-severovychod.cz/
www.strukturalni-fondy.cz/cs/

TĚŠÍME SE NA VÁS!

DALŠÍ UŽITEČNÉ ODKAZY:

- ★ **Europa.eu** – Oficiální internetová stránka Evropské unie. Je dobrým výchozím bodem, pokud hledáte informace a služby poskytované EU.
www.europa.eu/index_cs.htm
- ★ **EURES** – Databáze volných pracovních míst v 32 evropských zemích, životopisy uchazečů o zaměstnání, údaje o životě a práci v zahraničí.
www.ec.europa.eu/eures/home.jsp?lang=cs
- ★ **EUR-Lex** – Portál poskytuje přímý bezplatný přístup k právu Evropské unie. Systém umožňuje nahlédnout do Úředního věstníku Evropské unie a obsahuje 2 815 000 dokumentů vydaných od roku 1951. Internetové stránky EUR-Lex jsou k dispozici ve 24 úředních jazycích EU.
www.eur-lex.europa.eu/cs/index.htm

VYDALO:

INFORMAČNÍ STŘEDISKO EUROPE DIRECT Hradec Králové

Hostitelská organizace:

Knihovna města Hradce Králové

Wonkova 1262/1a, 500 02 HRADEC KRÁLOVÉ

Tel.: **495 075 024**

E-mail: hradec.kralove@europe-direct.cz

www.europe-direct.cz/strediska/hradec-kralove

POUŽITÉ FOTOGRAFIE:

Informační středisko EUROPE DIRECT Hradec Králové

Regionální rada operačního programu NUTS II Severovýchod

Galerie moderního umění

Mgr. Michaela Vápeníková

www.europe-direct.cz/strediska/hradec-kralove